

Польща: Інформація для апатридів та осіб під ризиком безгромадянства, які втікають з України

European
Network on
Statelessness

Координаційний центр ЄМБ: [Центр юридичної допомоги імені Галини Нець \(ЦЮДГН\)](#)

Останнє оновлення: 6 квітня 2022

Це коротке зібрання інформації по окремих країнам для апатридів та осіб під ризиком безгромадянства, які втікають з України. Його призначення - слугувати джерелом інформації для тих, хто надає допомогу біженцям та для постраждалих осіб. В центрі уваги знаходяться апатриди та люди під ризиком безгромадянства, включаючи тих, хто не має документів. Посилання на більш загальну інформацію для біженців з України надається протягом всього тексту. Ми намагаємося регулярно оновлювати інформацію. Якщо ви володієте оновленою інформацією, будь ласка зв'яжіться з нами Ukraine.crisis@statelessness.eu. Джерелом наданої інформації є координаційний центр ЄМБ, якщо в тексті не вказано інакше.

1. СИТУАЦІЯ НА КОРДОНІ ТА ВИМОГИ ЩОДО В'ЇЗДУ

Представники польської влади зазначають, що всі, хто втікає від війни в Україні, можуть прибути до Польщі. Однак, повідомляють про випадки дискримінації як на українській, так і на польській сторонах кордону. Людям без дійсних документів або під загрозою депортації, рекомендують не перетинати кордон у пункті пропуску Шегині/Медика. [Найбезпечніші пункти пропуску наразі](#) це Будомеж-Грушів та Долгобичів-Угринів.

Особі без документів можуть перетнути кордони у цих пунктах, але їх можуть затримати для проходження процедури перевірки особи. Прикордонники - це перший контактний пункт. Пункти прийому на кордоні організовані Міністерством внутрішніх справ, а також там присутні представники УВКБ ООН.

Більше інформації про пункти перетину кордону та вимоги щодо в'їзду: [Сторінка уряду Польщі для людей, що біжать з України](#), [Портал оперативних даних УВКБ ООН у Польщі](#), [Сторінка УВКБ ООН про Польщу для людей, що біжать з України](#), [Сторінка Асоціації правового втручання в Україні](#), та [Сторінка прикордонної групи в Україні](#).

Необхідні документи	<ul style="list-style-type: none">• Особі без громадянства: будь-який документ; в'їзд має бути дозволено для всіх тих, хто втікає з України, навіть без документів• Дорослі: Звичайний паспорт, посвідчення особи; підійде також паспорт, в якого закінчився термін дії• Діти: Звичайний паспорт, посвідчення особи або свідоцтво про народження; підтверджена згода від батьків у випадку переміщення з іншим дорослим; діти без документів/супроводу: дозволено в'їзд навіть без документів
В'їзд та реєстрація	<ul style="list-style-type: none">• Особі без громадянства: в'їзд дозволено; у випадку відсутності документів, необхідно пройти процедуру перевірки особи і особа може бути затримана (дивитися нижче); Прикордонна служба видасть дозвіл на в'їзд на 15 днів; подати прохання про притулок чи тимчасовий захист (якщо відповідає вимогам) протягом 15 днів• Особі без документів: має постати перед Прикордонною службою на кордоні; в'їзд дозволено, але можуть бути затримки з метою перевірки особи; Прикордонна служба видасть дозвіл на в'їзд на 15 днів; подати прохання про притулок протягом 15 днів

	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Бенефіціари міжнародного захисту</u>: в'їзд дозволено; реєстрація в Прикордонній службі для отримання дозволу на в'їзд на 15 днів; можуть подати прохання про тимчасовий захист • <u>Діти</u>: в'їзд дозволено • <u>Діти без супроводу</u>: в'їзд дозволено; діють загальні правила; будуть направлені до суду у сімейних справах для призначення законного опікуна та опікунської сім'ї чи «тимчасового опікуна» (нова категорія, застосовується лише до громадян України); реєстрація на кордоні не систематична та існують прогалини у сфері захисту; спеціальна процедура та цільова група юристів, заснована Лігою прав людини, для неповнолітніх осіб без супроводу у Кракові
Видані документи	<ul style="list-style-type: none"> • Штамп у паспорті або окремий сертифікат як доказ в'їзду, але повідомляють про відсутність систематичного характеру реєстрації на кордоні; особи, не зареєстровані на кордоні, повинні подати заяву на отримання ідентифікаційного коду (PESEL) протягом 60 днів
Статус в'їзду	<ul style="list-style-type: none"> • Відвідувач за правилами Шенгену, тимчасовий захист, прохач притулку, тимчасовий дозвіл на перебування

2. СПОСОБИ ОТРИМАННЯ МІЖНАРОДНОГО ЗАХИСТУ

Існують різні способи отримання захисту в Польщі, включно з [спеціальним законом для \(відповідних\) громадян України](#) та членів їх родин, тимчасовим захистом відповідно до законодавства ЄС, наданням притулку/захисту для біженців та додаткового захисту. Способи отримання захисту, які можуть бути доступні для апатридів та осіб під ризиком безгромадянства, залежно від їхніх обставин, підсумовано у таблиці нижче.

	Статус біженця (Притулок)	Додатковий захист	Тимчасовий захист
Що це означає?	Захист згідно з Конвенцією про статус біженців від 1951 р.	Тимчасовий захист для тих, хто не підпадає під визначення у Конвенції 1951 р., але наражається на серйозну небезпеку за умови повернення назад	Тимчасовий захист для осіб, які втікають від війни в Україні (члени родин громадян України, бенефіціари міжнародного захисту (або особи, які мають дозвіл на постійне проживання, і не можуть повернутися в країну походження) в Україні до 24 лютого 2022 р.)
Чи можуть апатриди та/або особи без документів	Так	Так	Так, якщо відповідають вимогам та мають документи, які це підтверджують. Апатридам

<p>подати прохання?</p>			<p>та особам без документів варто звернутися по юридичну допомогу (напр., до ЦЮДГН)</p>
<p>Де подати прохання?</p>	<p>Прикордонна служба безпеки на кордоні або в країні</p>	<p>Так само, як і в статусі біженця</p>	<p>Управління у справах іноземців (Варшава) або делегація у Бяла-Подляска; онлайн-реєстрація має бути доступна найближчим часом</p>
<p>Процедура та права</p>	<p>Письмова заява польською мовою; здача усіх документів; надається перекладач; співбесіда; тимчасове посвідчення особи, дійсне протягом 90 днів, з можливістю продовження терміну дії до 6 місяців; затримка може тривати до 48 годин або 60 днів (з можливістю пролонгації до 6 місяців) до рішення суду; прийняття рішення протягом 6 місяців, хоча інколи це триває 15 місяців; доступ до медичного обслуговування, безкоштовна юридична допомога від УВКБ ООН/НУО; право на житло та соціальну допомогу; якщо прохання відхилено, позивач повинен покинути країну протягом 30 днів; право на оскарження</p>	<p>Так само, як і в статусі біженця</p>	<p>Подати прохання в Управління у справах іноземців особисто; заповнити форму; якщо є потреба у медичній допомозі, розміщенні та продуктах харчування/матеріальному забезпеченні, необхідно заповнити окремі форми; сертифікат, який підтверджує відповідність вимогам</p>
<p>Права при визнанні</p>	<p>Необмежене право перебування, можливість поновлення посвідки на проживання на 3 роки; документи для подорожі дійсні протягом 2 років; права на рівні з громадянами Польщі, включаючи право на роботу,</p>	<p>Посвідка на проживання на 2 роки; права на рівні з громадянами Польщі, включаючи право на роботу, освіту, соціальний захист, медичне обслуговування; допомога в інтеграції протягом 12 місяців після визнання</p>	<p>Сертифікат про тимчасовий захист, який підтверджує право на перебування до 4 березня 2023 р.; право на працевлаштування на однакових підставах з громадянами Польщі; медична та фінансова допомога за запитом</p>

	освіту, соціальний захист, медичне обслуговування; допомога в інтеграції протягом 12 місяців після визнання		
--	---	--	--

Додаткова інформація знаходиться у:

- Stowarzyszenie Interwencji Prawnej (Асоціація юридичної допомоги), [Україна FAQs](#)
- Центр юридичної допомоги імені Галини Нець, [Вебсторінка, присвячена Україні, українською](#)
- Польський уряд, [Процедура надання притулку](#), [Тимчасовий захист](#), [Послуги для українців](#)
- Прикордонна служба, [Інформація щодо польсько-українського кордону](#)
- KIND & Child Circle, [Note on unaccompanied children fleeing Ukraine](#) (інформація про дітей без супроводу, які втікають з України, англійською мовою)
- Право на захист, [Who are stateless persons who fled Ukraine after the Russian invasion on 24 of February, 2022](#) (Хто є особи без громадянства, біженці з України після вторгнення Росії 24 лютого 2022 р.)

3. ВИЗНАЧЕННЯ БЕЗГРОМАДЯНСТВА ТА СТАТУСУ ЗАХИСТУ

Для апатридів важливо визначити як право на міжнародний захист так і їх безгромадянство. Необхідно розглянути кожне прохання та конкретно визнати обидва статуси, щоб у разі потреби у міжнародному захисті, людина могла його отримати, навіть будучи особою без громадянства. Визнання безгромадянства має проходити одночасно, або послідовно за визначенням статусу біженця, належно враховуючи пріоритет прохання про притулок та принцип конфіденційності для біженців в процедурі визнання безгромадянства. Додаткова інформація знаходиться у : [Брифінгу ЄМБ щодо визначення безгромадянства та захисту у Європі.](#)

Польща не має відповідної процедури визнання безгромадянства особи та статусу захисту особи без громадянства, але безгромадянство може бути визнане за допомогою інших адміністративних процедур. Офіційного визначення слова апатрид не існує у польському законодавстві, як і спеціальної процедури визнання безгромадянства, але цей термін може вживатися на офіційному рівні, наприклад, під час процедури надання притулку. Незважаючи на те, що не існує статусу безгромадянства, є можливість отримати дозвіл на допустиме перебування або гуманітарне перебування з правом роботи, отримання медичної та соціальної допомоги. Особам без громадянства радять отримати юридичну консультацію щодо їх можливостей в Польщі (напр. у [ЦЮДГН](#) або [Асоціації юридичної допомоги](#)). Додаткова інформація знаходиться у [ЄМБ: Індекс безгромадянства Польщі.](#)

4. РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ПОДАЛЬШОГО ПЕРЕМІЩЕННЯ ДО ТРЕТІХ КРАЇН

Люди, які прибули до Польщі на основі дозволу на тимчасове перебування протягом 15 днів можуть залишитися в Польщі лише протягом цього періоду і мають подати прохання про захист (дивіться вище), якщо вони хочуть залишитися. Особи, які подали прохання про притулок/статус біженця чи додатковий захист, не можуть покинути територію Польщі до прийняття рішення щодо їхнього прохання. Бенефіціари тимчасового захисту можуть переміщатися до інших країн-членів ЄС на 90 днів протягом 180-денного періоду.

5. ДОДАТКОВА ІНФОРМАЦІЯ

Існують підтвержені випадки нападів, погроз та дискримінації в процесі евакуації та перебуванні в черзі на кордоні. Медіа повідомляють про злочини на підставі ненависті до окремих груп осіб, включаючи громадян Росії та трансгендерних осіб. Шукайте найбезпечніші пункти перетину кордону у: [Асоціація юридичної допомоги](#).

[Законодавство Польщі щодо реєстрації актів цивільного стану](#) дозволяє реєстрацію цивільних актів за кордоном, у разі відсутності належної реєстрації, включаючи реєстрацію новонароджених. ЦЮДГН працює над організацією системи прийому дітей без супроводу для того, щоб проводити процедури оформлення легального опікунства безкоштовно. Шукайте оновлену інформацію у: [ЦЮДГН](#).

6. ОРГАНІЗАЦІЇ, ЯКІ ДОПОМАГАЮТЬ АПАТРИДАМ

<p>Центр юридичної допомоги імені Галини Нець (ЦЮДГН) http://www.pomocprawna.org/ +48 693 390 502 +48 12 633 72 23 +48 693 390 502 (невідкладні питання, дзвінок або WhatsApp) biuro@pomocprawna.org porady@pomocprawna.org</p>	<p>УВКБ ООН https://help.unhcr.org/poland/ +48 22 628 6930 polwa@unhcr.org</p>
<p>Stowarzyszenie Interwencji Prawnej (Асоціація юридичної допомоги) www.interwencjaprawna.pl (+ 48) 792 568 561 (+48) 22 621 51 65 +48 880 145 372 (Пн-пт з 16-00 до 18-00 для запису) biuro@interwencjaprawna.pl porada@interwencjaprawna.pl (для індивідуальних порад)</p>	<p>Гельсінська фундація прав людини https://www.hfhr.pl/en/ (+48) 22 556 44 40 (Пн-пт з 10-00 до 14-00) +48 22 290 55 90 (для юридичної допомоги, пн-пт з 11-00 до 14-00) hfhr@hfhr.pl refugees@hfhr.pl (для юридичної допомоги)</p>
<p>Управління у справах іноземців (для подачі прохання про тимчасовий захист) https://www.gov.pl/web/udsc-en вул. Taborowa 33, Варшава вул. Dokudowska 19, Бяла-Подляска +48477217575</p>	

Польща: Інформація для апатридів та осіб під ризиком безгромадянства, які втікають з України

www.statelessness.eu

Європейська мережа з питань безгромадянства є благодійною організацією, зареєстрованою в Англії. Реєстраційний номер благодійної організації: 1158414.